

KÁVÉESOK LAPJA

VII. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének, a Budapesti Kávésipartársulatnak, a Magyar Kávésok Országos Szövetségének hivatalos lapja

20. szám

Kiadó és lefoglaló: A Budapesti Kávésok Ipartestülete	Felelős szerkesztő: Dr. Havas Nándor	Szerkeszti: A Budapesti Kávésok Ipartestületének sajtóbizottsága.
Megjelenik: minden hétfőn és 15-én		
A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének és a Magyar Kávésok Országos Szövetségének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják. Előfizetési díj: Egy félévre 8.— pengő, egész évre 16.— pengő		
Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút, 38. III. em. 17. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII., Rökk Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig. —		

MEGHÍVÓ.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előljárósága f. é. október 29-én, esütörtökön délután félöt órakor

ÜLÉST

tart, melyre az előljáróság tagjait meghívja, Budapest, 1931 október 15-én

Dr. Havas Nándor sk. Mészáros Győző sk.
főtítkár. elnök.

A kávéházak nyersanyagbeszerzése

A külföldi származású cikkek beszerzése — a fennálló devizakorlátozások folytán — nehézségekkel jár, minthogy az azok megvételéhez szükségeltet külföldi valutákat csak a Nemzeti Bank utalhatja ki. A beszerzések szükségességének elbírálására tárcaközi bizottságot állítottak fel, amely az egyes importcikkek fontosságuk szerint osztályokba sorozta. A dolognak utánajárva, a legnagyobb meglepetéssel értesültünk arról, hogy a kávéipar folytatásához szükségeltet kávé, tea stb. azon cikkek sorába utaltatott, amelyek beszerzésére csak legutolsó sorban utalható ki a megfelelő deviza. Ipartestületünk vezetősége szükségesnek látta a kereskedelmi és iparkamara közbenjárását kikérni és a sérelem orvoslása végett annak segítségét kérte.

Az iparunk helyzetét megvilágító beadványt, mely a fennálló korlátozások folytán elmaradó kincstári és egyéb terheket is részletezi, a következőkben szövegszerűen közöljük:

„A budapesti kávéipar nyersanyagellátását biztosítani akaró tárgyalásaink során a legnagyobb meglepetéssel értesültünk arról, hogy az iparunk folytatásához szükségeltet kávé, tea, stb. behozatala azon cikkek sorába soroztatott, amelyek részére csak legutolsó sorban utalható ki a megfelelő deviza.

Ez a besorozás annyira sérelmes, iparunk fennállását annyira veszélyeztető, hogy kénytelenek vagyunk az eleln felszólalni és a tekintetes Elnökséget ez intézkedés reparálására felkérni.

Ez intézkedésből azt kell következtetnünk, hogy a besorozás alkalmával teljesen figyelmen kívül hagyták iparunk speciális helyzetét, viszonyait és szerepét a székesfőváros gazdasági életében és nekünk, közvetlen érdekelteknek alkalmat sem adtak, hogy e szempontokat megvilágosítsuk. Így tehát pótlólag kell ezt megtennünk.

Teljes mértékben ismerjük a devizaellátás körüli nehéz viszonyokat, de azt hisszük, míg egyrészt a kávéipar nyersanyagának elvonása teljesen tönkreteszi másrészt a bennünket terhelő közterhek elmaradása oly érzékeny veszteséget jelenthet a kincstárnak és a székesfővárosnak, amely az esetleg megtakarított deviza összegével arányban nincs.

A kávéipar a súlyos viszonyok, a fokozódó üzletlenség ellenére horribilis közterheket visel. Szakmai üzleteink száma az utóbbi évek folyamán 400-ról 150-re csökkent, minnek következtében az iparban mutatkozó állandó munkanélküliség mutatja. Amennyiben pedig iparunk munkalehetősége tovább korlátozottnak, ez azt jelentené, hogy a még munkában

álló 3000 főnyi személyzet családtagjaikkal együtt, kiknek száma 6—7000 körül jár, összesen tehát 9—10.000 lélek az uccára kerül és a társadalom terheit növeli.

Összegyűjtött statisztikai adataink szerint a budapesti kávéházak bruttó bevétele az 1930. évben kerekén 20 millió pengőt tett ki, mely összegből az évi szükségletet kitevő mintegy 35—40 kocsirakomány kávé ára kb. 2.400.000, az egy vagon tea ára 200.000 pengőt tett ki, a többi kevésbé fontos cikkeket nem számítva. Ilymódon a bruttóbevételek 12—13 százalékát, kerekén tehát 2 millió 600.000 pengőt tesz ki az az összeg, amelyből iparunk külföldi anyagellátása fedezhető. Ez pedig sokkal kevesebb, mintsem azért a fővárosnak ezt a reprezentatív iparját veszélyeztetni szabad lenne. Ha most a kávéiparra nehezedő közterhek főbb tételeit vizsgáljuk, a következő eredményeket kapjuk:

40 vagon kávé vámja és forgalmi adója a 2,70 P kg-ként	1,080.000
1 vagon tea vámja és forgalmi adója a 4,50 P kg-ként	45.000
60 vagon cukor kincstári részesedése és forgalmi adója a —57 P kg-ként	342.000
A kávéházak fényüzési és forgalmi adója	500.000
A budapesti kávéházak üzletbéré 1930. évben 3 millió pengőt tett ki, melyből a kincstárt 42% illette	1,260.000
A személyzet kerekén 2 millió pengőt kitevő illetményének 15% kereseti adó és betegségjelző járulék	375.000
Kereseti, jövedelmi, vagyonadók címén fizetünk kerekén	300.000
Italmérsi illeték	30.000
Székesfővárosi vigalmi adók	200.000
Összesen	4,132.000

Ha most ehhez hozzászámítjuk a székesfővároshoz befolyó villanyköltséget ..	1,000.000
Vízdíjat	50.000
Gáz és egyéb fűtés díját	400.000
Járadafoglalási díjakat	40.000
Összesen	1,490.000

Mindössze 5,622.000 pengő, tehát bevételeinknek közel 30%-a az az összeg, amelyet a közpénztárakba beszolgáltatunk, nem szólva azokról a különféle szolgáltatásokról, amelyet mi és személyzetünk, mint fogyasztók rovunk le.

Kérdéses tehát, hogy e bevételek elmaradása felére azzal az előnnyel, amit ennek az aránylag kis összegű kiutalásnak megtagadása jelent.

Nem akarunk kiterjeszkedni azokra a kulturális és idegenforgalmi szempontokra, amelyek a kávéiparhoz fűződnek, hiszen a budapesti kávéházak mindenkor vonzóerői voltak fővárosunknak.

Mély tisztelettel kérjük a tekintetes kamarai Elnökséget, kegyeskedjék előterjesztésünket beható tárgyalás alá venni és ennek eredményeképp a sérelmes besorozás helyesbítése iránti kérésünket teljes tekintéllyel és erejével támogatni.

Reméljük, hogy előterjesztésünknek meglesz a kellő fogadtatás és nem leszünk kitevő annak, hogy a még meglévő nyersanyagok elfogytával kénytelenek legyünk üzemeinket leállítani, vagy pedig korlátozni.

Kávéház és kultúra

— A „Fiume“ kávéház. —

A „Fiume“ első alapítója, Szabady-Frank Ignác csudálatos életű ember volt: mérnök, 48-as honvéd, zeneszerző, vendéglős és kávé. 1825-ben született Pápán, elvégezte az ottani kollégiumot, aztán Bécsben mérnöknek készült, majd rövid ideig a bécsi zenekonzervatórium növendéke volt. Mikor megindult a szabadságharc, beállott honvéddnek s mint főhadnagy küzdötte azt végig. A magyar szabadságharc elbukása után hazament Pápára s átvette atyja vendéglőjét, közben ingyen tanította a pápai kollégium diákjait zenére. Később Pesten telepedett le mint borkereskedő, majd a „Komló-kert“ bérlelte.

A régi, híres „Komló“ a Gránátos (ma Városház) utcában a megyeházzal szemben fedett, tágas udvari kerthelyiség volt, gyülekező helye művészeknek, íróknak, politikusoknak. Először német, majd magyar színészek működtek itt. 1864-ben pedig Lisznai Kálmán és Vachot Imre támogatásával itt alakult meg az első magyar dalostársulat.

Mikor 1875-ben a Komló-kert megszünt, Szabady-Frank Ignác megalapította kávéházát az Országút (ma Múzeum körút) és a Cukor (ma gróf Károlyi) uca sarkán. Ekkor már rendkívül népszerű csárdás-szerző volt. Lujza, Keményesi-, Korhely-, Krinolin stb. csárdásait az egész országban mindenütt játszották, a Laura-csárdás pedig máig él. Petőfi „Befordultam a konyhára...“ kezdetű versét ennek dallamára énekelték ma is. Egy csárdását *Brahms* is felhasználta magyar táncában. „Plevna vagy török-magyar induló“-ját pedig Jules Emile Frédéric *Massenet*, a legünnepeltebb francia zeneszerző, a francia halhatatlanok (Academie Francaise) előke hangszerelte.

Ennek a hangszerelésnek rendkívül érdekes, a kávéházzal szorosan összefüggő háttere: az 1877-es orosz-török háború és az ország közvéleményének elégedetlensége Andrássy keleti politikájával. Míg a hivatalos külügyi politika, ha nem is volt kimondottan oroszbarát, mégis törökellenes tendenciát mutatott, addig az ország minden szimpatiajával magától értetődően a törökök felé fordult, a magyarság még nem felejtette el az oroszok 1849-es végzetes beavatkozását, a magyar szabadságharcba, sem pedig a törökök emberséges, testvéries viselkedését Kossuth s a többi sokezer menekülttel szemben. A hivatalos külpolitika és az országos közvélemény eme ellentéte viharos tüntetésekre vezetett úgy magában az országgyűlésben, mint azon kívül. Az ifjúság mindenütt török-barát egyesülésekbe tömörült s az Al-Koránt tanuló szabadságraajongó török diákok után „Szofták“-nak nevezték magukat s fezt hordtak. Az országgyűlés ellenlék s a Szofták találkozási helye Szabady Ignác kávéháza volt s ennek a törökbarát hangulatnak a kifejezője a zeneszerző kávészagda Szofta indója. A magyar országgyűlés színhelye ekkor a Sándor-utcai „Régi képviselőház“ volt, innen jártak át Szabady Ignác közeli kávéházaiba valóságos fiokparlamentet képezve az ellenzéki képviselők s itt eszéltek meg a Szüts István, közismerten Szüts-párti szavára hallgató ifjúsággal a mindennapi haditerveket. Itt határozták el, hogy a hivatalos politikának borsót төrendő az orra alá, a magyarság törökba-

A legkiválóbb sörkülönlegesség

Szent István Porter-Sör

a Polgári Serfőző gyármánya!

rátságának dokumentálására a győzelmes török fővezérnek Abdul Kerim ghazinak díszkardot visznek. Ezen lelkes tárgyalások közben érkezett Pestre Guissot, az Echo de Paris haretéri tudósítója, aki akkor utazott vissza Párisba. Természetes, hogy az ifjak rögtön vitték a kávéházi főhadiszállásra a törökbarát haretéri tudósításairól ismert újságíró s természetesen, hogy felépelelték a kávésgazda lakására is, hogy meghallgassa a „Szofta indulót.”

Az induló annyira megtetszett Guissotnak, hogy leírta a kottáit s Párisba érve, megmutatta Massenennek a pesti kávésgazda szerzeményét. Massenent „Lahore királya” című operája 1879 január 17-iki magyar bemutatójára lejövén Pestre, felkereste Szabady Ignácot a kávéházában, meghallgatta indulóját s azonnal fellelkessé vállalta a hangszerelését s ezen végleges formában a Szofta-induló a „Plevna vagy török-magyar induló” nevet nyerte, máig is játszik mindenütt.

A politika és művészet azonban úgylátszik nem válik előnyére a kávéházvezetésnek, mert Szabady-Frank Ignác kávéháza megszűnt, helyiségéből póstahivatal lett, gazdjára pedig visszavonult a besnyői kolostorba s ott is fejezte be életét.

1883-ban Steuer Gyula, a „született kávé”, előbb a „Lloyd” utóbb az „Abbazia” megalapítója újra kávéházat nyit a pósta helyén, addig Pesten soha nem látott fényvel és pompával. Sőt még egy esomó ujjtással is tetézte a pazar berendezésű, sok ablakos, oszlopszoros, éjjel-nappal nyitvalegő lokált: úgy mint harisnyás gázizzó világítás, ventiláció s a Sváb-hegyen saját tehenéből termelt tejjel készült kávé. Az új kávéház, a „Fiume” politikai, irodalmi és tudományos kávéház lett s az is maradt a világháború utáni időkig, mikor is az új időknek, a konjunktúrának és inflációnak megfelelően „kistájerolás” következtében, nem mint régen póstaház, hanem korszerűen autósalon lett belőle.

De hát a konjunktúra s az infláció egy szép napon megszüntek s bukásuk az autósalonokra is megszüntető hatással volt s a „Fiume” harmadik alapítót kapott Gundel Ferenc személyében, ki a régi család s helyi tradíciókat folytatva, mintegy helyreállította a kávéház tudományos és irodalmi jogfolytonosságát, majd özvegy Kitzner Mihálynak adta át, aki azt ma is a régi tradícióknak megfelelően vezeti.

Dr. Pelz Béla.

HIVATALOS RÉSZ

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 93.844—1931. X. 5. számú rendelete.

A budapesti távbeszélő hálózat területén a pénzbedobásra működő automata készülékkel felszerelt állomás és főállomás után a díjszámbíró alap- és beszélgetési díjakon felül készüldenként fizetendő havi 8 P különdíjat a posta által úgy már eddig berendezett, mint az után berendezendő állomásnál és főállomásnál folyó évi szeptember hó 16-ától kezdődőleg havi 4 pengőre leszállított.

Budapest, 1931. évi október hó 2-án.

Dr. Kenéz Béla sk.

m. kir. kereskedelmi miniszter.

*

II.

17253—1931.

Hivatkozással 773—1931 számú átiratára van szerencsénk közölni, hogy az az iparos, aki többféle ipart üz. kötelezett tagja mind azoknak az ipartestületeknek, amelyekbe tömörült iparosoknak az iparát üzi. Ebből következik, hogy az a kávé, aki vendéglős és cukrászipart is folytat, köteles tagja lenni a vendéglősök és a cukrászok ipartestületének.

Budapest, 1931 szeptember 30.

Gyulay sk., Nagy Antal sk.,
főtitkár. alelnök.

*

III.

A székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgatóságtól 146.823/2—1931 VI. fő szám.

Tárgy: az italmérsi és elárúsítási üzletek jogfolytonosságának elbírálása.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének Budapest.

Hivatalos tisztelettel közli a székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgatóság, hogy a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium a f. év szeptember 14-én kelt 98.878—1931. X. sz. rendelete szerint jövőben a jogfolytonosság csak azokra az üzletekre nézve ismerendő el, amelyekben az 1931 évi IV. teikk 34. §-a rendelkezéseinek megfelelően közvetlenül megelőzően engedélyezett italmérés (italárúsítás) gyakorlatot.

Ennélfogva azon gyakorlat, hogy a jogfolytonosság olyan esetekben is fennállónak tekintessék, amidőn a kimérés bármily okokból szünetelt, de az üzlet egyéb célokat a szünetelés tartama alatt nem szolgált, jövőben nem követhető, mert a V. U. 34. § hatodik bekezdése értelmében csakis a tisztogatás, tatarozás és újraépítés esetén van a szünetelés megengedve, miből következik, hogy minden más esetben szükséges az engedélyezett italmérés (italárúsítás) közvetlen megelőző gyakorlása.

Felkérem, hogy erről a tagokat megfelelően és sürgősen értesíteni sziveskadjék.

Budapest, 1931 október 7-én.

Dr. Csilléry sk.,

m. kir. pénzügyigazgató.

*

IV.

A székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgatóságtól 147.242/1—1931 VI. fő szám.

Tárgy: A korlátlan és korlátolt kimérsi engedélyek áthelyezésével, kibővítésével és kiterjesztésével kapcsolatos eljárás egyszerűsítése.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének Budapest.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszter ír 1931. évi július 6-án 81.602, valamint az 1931. évi szeptember hó 28-án 115.357—1931. X. fő számok alatt kelt rendeletei értelmében, a székesfőváros területén engedélyezett korlátlan és korlátolt kimérsőnek, 1931. évi október hó 5-től kezdődően, áthelyezés, kibővítés, és kiterjesztés iránti kérvényeket, erkölcsi bizonyítvány esatolása nélkül az új kimérsi helyiség szerint illetékes kerületi rendőrkapitányságnál kell benyújtaniok.

Ennélfogva felkérem, hogy erről az ipartestület tagjait megfelelően és sürgősen értesíteni sziveskadjék azzal, hogy a megjelölt határidőn túl ily irányú kérvényeket a vezetőem alatt álló pénzügyigazgatóság nem fogadhat el.

Budapest, 1931 szeptember hó 30-án.

Dr. Csilléry sk.,

m. kir. pénzügyigazgató.

A jövedelemadó alanyai terhére kivetendő szükségadó.

A hivatalos lap október 4-iki száma közli a kormányznak azt a rendeletét, amely a jövedelemadó alanyai terhére kivetendő s az ingyességük céljaira, továbbá az ingyességmunkálatok költségeinek fedezésére szolgáló szükségadóról intézkedik. Eszerint mindenki, aki 2000 P-t meghaladó adóalap után jövedelemadót fizet, egyévi jövedelemadónak megfelelő összegű szükségadót köteles fizetni. Ezt a szükségadót az 1932. évre kivetendő jövedelemadóval egyenlő összegben állapítja meg a rendelet, az adókövetés megtörténteig pedig az adózók az 1931. évi jövedelemadójuknak megfelelő összegű előleget tartoznak arra befizetni, és pedig azok, akiknek 1931. évi adóalapja a 10.000 P-t nem haladja meg, ezt az előleget három egyenlő részletben, 1931 november 15., 1932 február 15. és május 15-ig, a 10.000 P-t meghaladó adóalap után adózók pedig két egyenlő részletben: 1931 november 15. és 1932 február 15-ig tartoznak befizetni. Ha az 1932. évre kivetendő jövedelemadó meghaladja ezt az előlegül befizetett összeget, a különbözetet utólag meg kell fizetni, ha pedig kevesebb, a túlfizetést az 1932. évre kivetendő egyéb adótarozásra kell elszámolni, illetve ha az is be volna fizetve, vagy adót nem vetnének ki, vissza kell fizetni. — Azoknál az adózóknál, akiknek adóalapja a 10.000 P-t meghaladja, az adókövető hatóság jogosult azt kutatni, hogy az adózó életmódjának és egyéb külső ismérveknek figyelembevételével vélelmezett jövedelem és a bevallott, illetve adóalapul vett jövedelem és a bevallott, illetve adóalapul vett jövedelem között nincsen-e eltérés, amely esetben újabb adatszolgáltatásra kötelezik az adózót és ezeknek, valamint a rendelkezésre álló egyéb adatoknak mérlegelésével vetik ki a felemelt jövedelemadót. Ha az adózó az adatszolgáltatásra irányuló felhívásnak nem tesz eleget, a hivatalból megállapított adóalapnak tíz százalékát tartozik pótlék fejében megfizetni. — A rendelet amnesztiát biztosít azoknak, akik 1932. évi adóbevallásuk során valamely addig eltörtölt jövedelmüket vagy vagyonukat bevallják. — A szükségadót az adókövetés tartozik megfizetni és azt a bérlőre vagy munkaadóra áthárítani nem lehet.

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Október 20-ig befizetendő az átalányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

Október 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti, a felemelt külön- és rokkantellátási adó.

Október 29-én, esütörtökön d. u. félöt órakor előljárási ülés az ipartestület tanácstermében.

November 5-ig megfizetendő a novemberi házbér első részlete.

November 10-ig az adóközösség tagjai tartoznak megfizetni fényüzési és forgalmi adó-átalányukat.

November 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek. Esetleges a kereseti, jövedelem- és vagyonadó, a szükségadó első részlete, valamint az italmérsi illeték IV. negyedévi részlete.

A munkanélküli alkalmazottak javára szóló gyűjtést folytatjuk.

Halálozások. A magyar élelmézési ipart nagy veszteség érte Horváth Nándor kormányfőtanácsos, a közismert belvárosi kereskedő váratlan elhunytával. Horváth Nándor reprezentánsa volt annak a régi, boldog világbeli kereskedőnek, aki finom ízlésével, nagy gyakorlati tudásával a közönséggel megismeretet az élelmézési ipar termékeit. A legutóbbi évek folyamán mint egy kávé és vendéglős szakmabeli vállalat tulajdonosa, ipartestületünk tagja volt, sajnos, a fényesen berendezett vállalkozásának a mostoha viszonyok nem kedveztek. Értékes, igaz ember volt, elhunytát őszintén gyászoljuk.

Súlyos csapás érte Kommer Ferenc m. kir. kormányfőtanácsos, a Vadászkiirt szálló tulajdonosát. Neje, szül. Birkner Matild úrnő, f. hó 5-én hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogult úrnő halála férjén és leányán kívül tekintélyes családot dönt gyászba. A tisztelők és barátok nagy tömege vett részt a f. hó 7-én megtartott temetésen és fejezte ki részvétét a gyásztól sújtott családnak.

Előljárási ülés. A Budapesti Kávésok Ipartestületének előljárási ülése f. évi október hó 29-én délután félöt órakor előljárási ülést tart.

Újévi ajándékok ügye. Ismételt felhívjuk kártársaink figyelmét ipartestületünk előljárási határozatára, mely szerint újévi ajándékokat nem osztogatnak. Ez a határozat a kártársak erkölcsi szolidaritásán alapul, aki azt nem tartja meg, önmaga bélyegzi meg eljárását. Nyomatékosan és idejekorán figyelmességétjük kártársainkat, hogy e címen semmiféle rendeltést ne tegyenek.

Kávéházak háborúja Rio Janciroban. Néhány hét óta a brazil fővárosban erős küzdelem folyik az állami hatóságok és a kávéház-tulajdonosok között. Rövid idővel ezeltől a hatóságok elrendelték, hogy minden kávéházban — tekintet nélkül azok nivójára — egy eszse kávé 100 reisnél (körülbelül 4 fillér) több nem lehet. A kávéskok minden fáradozása ellenére nem sikerült a hatóságokat meggyőzni arról, hogy ezért a pénzért nem lehet adni a kávé. Az egyetlen engedély az volt, hogy ha a kávéházak zenekarokat szerződtetnek, jogukban van az ár kétszeresét felszámítani. Így akarnak a munkanélküli zenészeket segíteni. A kávéház-tulajdonosok ultimátumot intéztek a hatósághoz, melyben üzleteik bezárásával fenyegetnek.

Kávés Urak figyelmét felhívjuk

elsőrendű minőségű teavajjal készült süteményeinkre.

King Cukrászipari RT.

Budapest, Király-uca 14. Tel.: Aut. 219—41.

Kérjen mindenütt

Zimmermann

tokajit!

Bpesti iroda és lerakhat: V. Dorottya u. 12. Telefon: 826—98

STEINER keksz és ostyagyártmányai a legjobbak!

Művészi kivitelű

csillárokfalikarok, állólámpák
és világítási rt.BUDAPEST, VII.,
ERZSÉBET KRT 41Villanykörték szükségleténél kérjen saját érde-
kében ajánlatot.

A kávé megöli a baktériumokat. Egy német orvosi lapban a kávé igen hasznos tulajdonságait ismertető közlemény jelent meg. Egy 1:20-as arányú oldat coli-tyfus bacillusokkal tölített és felváltva kávéval, szénével és ad-sorgannal különböző időtartamon át összekevertetett. Kitént, hogy a bacillusokat a kávé legjobban semmisítette meg.

Sok-e a kávéház Bécsben? A bécsi kávéház-tulajdonosok testülete mozgalmat indított a hatóságoknál avégből, hogy a kávéházak számának szertelen szaporodása elé határt szabjanak, sőt a mostani létszámot is csökkentésék. A testület a cseh-szlovák érdekeltségek példájára hivatkozik, amely a jövőre nézve azt kérte, hogy új engedély csak 5000 lakosonként adassék. Valóban, a testület véleménye szerint, a számos új kávéháznépítés folytán túlsok a bécsi kávéházak száma, amelyeknek versenye lehetetlenül teszi az aktív üzletvezetést. Kétségtelen, hogy a mai gazdasági viszonyok megcsökkentették a kávéházlátogatók számát, mert sokan kénytelenek e részbeni igényeikről lemondani. A wien-i kávékó mozgalma öbírőszül, hogy új engedélyk kiadásánál a helyi szükséglet kérdését az eddiginél szigorúbban kezeljék. Másrészt a kávéházak számának apasztását oly módon tegyék lehetővé, hogy a hat hónapnál hosszabb ideig szünetelő engedélyeket a törvény rendelkezéseinek megfelelően megszüntnek tekintsék, ami jelenleg a legtöbb esetben nem történik meg. Az engedélyek átruházása is méltánylást érdemlő esetben is szabályozandó lenne. A kávékó testülete tudatában van annak, hogy a létszám szabályozása csak fokozatosan történhetik meg, de csak a kávéházak számának korlátozása útján vélik a veszélyeztetett üzemek fennállását biztosítani.

Folytonegő, nagy fűtőképességű kályha. Phönix német gyártmány, kávéházi fűtésre alkalmas, valamint billiárdasztal kiváló állapotban, barokk faragásokkal, két oldala átfordítható, jutányos áron eladó Club kávéházban, V. Lipót körút 16. Érdeklődés a kávéház tulajdonosánál bármely nap d. e. 10—12.

A szolgálati szerződés megállapítását nem zárja ki az a tény, hogy a felperes részére meghatározott munkakör és munkaidő nem volt megjelölve, mert a háztartásban és gazdaságban való tevékenység természetesen a következménye, hogy az ily ténykedésre felfogadott egyénnek a munkaköre nincs oly szorosan meghatározva, mint valamely ipari és kereskedelmi alkalmazotté. — K. III. 5888—1930, 1931, VII. I. Westermayer. (Magyar Törvénykezés.)

A felperes előbb mint az alperesi zenekar első zenésze, majd zenekarvezető, később mint napidíjas zenész, legutóbb pedig mint gramofonkezelő állott szolgálatban. Ezek alapján azonban a felperes nem kereskedősegédnek, sem ipari tisztviselőnek nem minősíthető, s így szolgálati viszonyára az 1910—920. M. E. sz. rendeletek nem alkalmazhatók, mert e jogszabályokat más alkalmazottakra kiterjesztő bírói gyakorlat nincs. — Bp. T. VI. 3020—1931. Lőw. (Magyar Törvénykezés.)

Egyetemleges felelősség terheli a közkereseti társaság kilépett tagját — ha a társaság volt a munkaadó — addig, míg a kilépés a cégjegyzékbe bevezetve nem lett. — M. F. B. 1051/12. 1928. (Magyar Törvénykezés.)

Az iparostársadalom megsegítésének irányelveiről dr. Varjassy-Langer Rudolf, az Ioksz vezérigazgatója, vezércikkét irt az Országos Kézműves Testület közlönyének. A Magyar Iparosnak most megjelent számában. A kis- és középipari hitelakciónak széleskörű kiépítése időtartamának meghosszabbítása, az ipari hitelcentralizáció ügyének megoldása, a közszállítások és export terén a kisipar támogatása és ezzel munkaalakalmak biztosítása, a szakipari szövetkezetek továbbfejlesztése az iparostársadalom legfontosabb gazdasági kívánalmi, amelyeknek teljesítését Hadik János gróf az OKT és az IOKSZ élén állandóan erőteljesen szorgalmazza.

A lap részletesen beszámol a kézművesipari szakmák súlyos válságáról, amelyből egyedül a produktív termelő munka megindulása vezethet ki. Számos cikk, az OKT hírei, közszállítási adózási és egyéb rovatok egészítik ki a lap gazdag tartalmát. (I. E.)

Ipari és kereskedő tanoncokat bármely szakmában elhelyez, 1-kásukról, ellátásukról, neveltetésükéről gondoskodik az Országos Központi Katolikus Legényegylet Szent Imre Tanonccinternátusa (Budapest, VII., Rottenbiller uca 20—22. Telefon: J. 300—92.)

Helyiségváltozás. A kávéiparral évek óta szoros összeköttetésben álló Kunst- & Deter-féle hírlapvállalat helyiségeit a VI., Andrassy út 60. sz. alá helyezte át. A negyvenéves multtal bíró cég közbeesülésben álló tulajdonosainak a tágasabb helyiségben az eddiginél még fokozottabb mértékben lesz módjában kártársainkat kiszolgálni és így ha közvetve is, iparunk érdekeit előmozdítani.

Az évi borfogyasztás fejkvótája a kultúr-államokban (literekben). A Libertas, az alkoholprohibíció ellen alakult magyarországi egyesület közlése.

Franciaország	—	176,8	167,3
Olaszország	107,03	104,99	119,36
Spanyolország	89,8	92,9	85,1
Portugália	—	—	70,1
Svájc	43,08	49,36	47,70
Magyarország	—	36,4	29,4
Bulgária	—	16,7	21,3
Ausztria	—	16,92	14,7
Románia	—	9,49	12,23
Belgium	—	7,5	8,1
Németország	—	4,65	4,23
Csehszlovákia	—	3,92	3,8
Norvégia	3,84	2,23	2,74
Ausztrália	—	2,2	2,2
Hollandia	1,12	1,58	1,66
Dánia	—	1,66	1,65
Nagybritannia	1,27	1,37	1,57
Uj-Zealand	0,64	0,62	0,67
Svédország	1,2	0,48	0,55
Kanada	—	0,24	0,26
Észtország	—	0,12	0,16

Fényezett kávé forgalombahozatala ügyében rendeletet boesátott ki a földművelésügyi miniszter. Több külföldi cég magyarországi képviselője azzal a kéréssel fordult a földművelési kormányhoz, hogy a szemeskávé fényezésénél a gyanta és viaszfélék felhasználását is engedélyezze. A földművelésügyi miniszter most kiadott rendeletével a kérelmet elutasította, azzal az indoklással, hogy az említett anyagok használata nem engedhető meg egyrészt azért, mert már szagukkal és izüikkel is befolyásolhatják a kávé eredeti zamátját és ezen anyagokból jóval többet kell használni ugyanolyan cél elérésére, mint a sehelakból, másrészt pedig azért, mert az oleo fényesítő anyagok felhasználásának engedélyezése még jobban elősegítené az egyébként is sok visszaélésre alkalmas adó kávéfényezést. A miniszter eme rendelkezése értelmében a jövőben sem lehet gyantával s viaszfélékkel fényezett kávé forgalombahozni. Sőt, a megengedett anyagokkal (répacukorral és sehellakkal) fényezett kávé is csak kifejezetten ilyen megjelöléssel hozható forgalomba, vagyis a csomagoláson, dobozon, tartályon feltétlenül jelzendő, hogy a kávé répacukorral vagy sehellakkal fényezett. A megjelölés elmulasztása a rendelet kibocsátásától kihágásnak minősül.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara az alábbi elvi jelentőségű kereskedelmiügyi **Állásfoglalásait** tette közzé:

Az ásványvízzel nagyban- és kicsinyben való kereskedés szabad ipar. Erre jogosító iparigazolvány kiadandó, a nagyban való raktározáshoz külön engedélyre szükség nincs.

Tömörített iparigazolvány, vagyis olyan iparigazolvány, amely több, különféle kategóriába tartozó késztermék eladására jogosít, együttes kiállításal, egy szám alatt kiadható. Így például butor, varrogép, kerékpár, mezőgazdasági gép stb. ladására jogosító iparigazolvány egy szám alatt kiadható. Vaskereskedő erre jogosító iparigazolványa alapján a szokásjog alapján kerékpárral és varrogéppel kereskedhetik. Ezen nem változtat, hogy iparigazolványa gazdasági és háztartási vasárakra szól.

Kedvezményes utazási jegyfüzeteket boesának ki a prostaticsok. A taxifuvározó kisiparosok ipartársulatának közgyűlésén elhatározták, hogy kedvezményes utazásra jogosító jegyfüzeteket boesátanak ki a főváros területére. A jegyfüzetek 10 pengő ára fuvár lebonyolítására fognak szelvényeket tartalmazni

és megvásárolhatók lesznek minden taxiállomáson 9 pengőért. Ettől a rendszabálytól az utazás oleobbátételét és nagyobb forgalmat várnak a fővárosi autófuvározó kisiparosok.

Mikor vonható meg az iparjog? Közigazgatási hatóság megkeresésére a szegedi kereskedelmi és iparkamara közli, hogy az ipartörvény szerint az engedélyhez kötött iparra szóló iparüzési jog, a törvényben említett egyéb esetektől eltekintve, szabályszerű eljárás alapján és csak abban az esetben vonható el, ha az iparos ismételt marasztalás és írásbeli megintés után oly eselekményt követ el, amely megbízhatóságát kétségessé teszi. A törvényszakas eme szövegezéséből kitűnik, hogy az iparüzési jogot elvonó iparhatósági határozatot az iparos által elkövetett és időleg különálló legalább három oly eselekménynek kell megelőznie, melyek büntetendők, illetve melyek a megbízhatóságot kétségessé teszik. E legkevesebb három eselekmény közé, amelyek közül kettőért az iparosnak már marasztalva kellett lennie, ékelődik az írásbeli, illetve hatósági megintés, mely miniszteri rendelet szerint azt hangsúlyozza, hogy az iparosnak hasonló eselekmény elkövetését vagy hasonló mulasztást szigorúan kerülnie kell, ha nem akarja magát kitenni annak, hogy az iparüzési joga megbízhatatlanság címén megvonassék.

„Frank”-kávét végy

a magyar mezőgazdát,

a magyar munkást

és a magyar ipart segíted!

KOLÉNYI KORNÉL

konzervgyár, Budapest

Cég alapítva 1879. Telefon: J 323—09

Jamjei elsőrangúak!**Kajszinbarack-iz minőségben felülmúlhatatlan!**

Kapható:

Budapesti Kávékó Aruforgalmi Rt.

Bpest, VIII. József krt 38. Tel.: J 392-77

Herceg

Husáru ESTERHÁZY csemege

badaecsonyi borok.

Központi lerakat: VII. Rottenbiller u. 58

Telefon: József 435—24.

Füstöltárú különlegességek.

Yestor ételiszító húskivonat

Minden

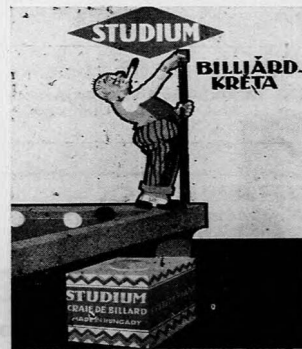
ételben iz és táperő! Az étvágyat fokozza, az emésztést elősegíti. Vendégeit megnyeri vele.

MARSCHALL JÓZSEFNÉ vad- és baromfi-

kereskedő. Főüzlet: VI., Hunyadi tér 4. vá-

sáresarn. épület. T.: A. 204—56. Telep: VIII.,

Nagytemplom uca 24. Tel.: József 302—74.

BUDAPESTI KRÉTA VEGYESZETI GYÁR ÉS KERESKEDELMI RESZV. TÁRS.

IX., Közraktár

uca 12.

Tel.: A. 863—51.

Kiváló minőségű

kávéházi tábla

kréta és

dákókréta

gyártmányai

kaphatók a

Budapesti

Kávékó Arufor-

galmi Rt.-nél

Budapest, VIII.

József krt. 58.

Tel.: J. 392—77.

LAMMEL FERENC

egészségügyi berendező
Budapest, I. Kende u. 3. Tel.: 58-5-61

A Budapesti Kávésok Ipartársulatának
állandó szállítója.
Vizvezeték, fűtés és bádgosmunka

Alkalmi vételként eladó 1 darab Junkers-Ruh
használt fehér zomanc tűzhely 12 főzőhellyel
4 sütős és 1 db nagy gáztűz.

Magától nyíló és csukódó ajtó. Aki látta, hogy az ételhordó pincérek milyen akrobata módon nyitják és csukják a konyha ajtaját, az bizonylan nemcsak bámulta az ügyességüket, hanem meg is sajnálta őket. Ezentúl talán másként lesz. Az amerikai General Electric társaság oly ügyes szerkezetet talált ki, amely magától nyitja és csukja az ajtót. A szerkezet a szélén vagy más anyag fényelektromos anyagra bizonyos távolságból erős fény sugar irányul. A fényelektromos anyag bele van kapcsolva egy elektromos áramkörbe. Ha már most a pincér az ajtóhoz közeledik, akkor testével elfűti a fényt árasztó lámpást, a lámpás fényesóvája nem éri a fényelektromos cellát, miáltal az áram, melybe a cella bele van kapcsolva, erősségét változtatja. Ha pedig az áram erőssége csak a legminimumában változik, akkor már az elektrotechnikus hatalmába került, erősítővel a változást teszteszerint fel tudja fokozni. Felfokozza annyira, amely az ajtót automatikusan nyitja. Úgyanekkor automatikusan csukódik az ajtó bizonyos idő múlva. Ezt az időközvetettség szerint lehet szabályozni. Az amerikai mammutüzemek ételhordói bizonylan örülnek, ha nem kell nekik a tányértornyokkal ajtót nyitogatniok.

Vádbeszéd az ajkfestés ellen. A szállodások és étteremtulajdonosok legutóbbi bécsi nagygyűlésén az egyik manchesteri vendéglős kemény szavakkal tört pácát a mai női divat: az ajak festése fölött. „Sajnos, — mondotta többek között a szónok, — keservesen kell tapasztalunk, hogy a „csókálló” jakfestések egyáltalán nem kímélik az asztalkendőket, az étterem padlóját és a szőnyegeket. Ezek tele vannak piros foltokkal. A csészék, tányérok, evészközök, amelyek az asztalról kikerülnek, a konyhába, bizonyítják, hogy az ajkfestékek ulaposan fognak és a személyzetnek sok munkájába kerül, míg le tudja mosni azt a bizonyítékot, hogy előzően — nő használta a poharat vagy a csészét. A szállodások is sokat tudnának beszélni arról, hogy miként festenek a párnák és a törülközők a női vendégek után.” A kolléga felszólalását a többiek élénk fejlődő hangulatossá helyezték.

Távollevő iparos helyettesítése. Az iparos távollétét a legkülönbözőbb okok tehetik szükségessé, melyek azonban nem zárják ki azt, hogy a távollévő iparos írásbeli utasításával vezesse az üzletet. Törvény és rendelet ugyanis, pár kivételtől eltekintve, nem követeli az iparos személyes iparüzését és így nincs akadálya annak, hogy az iparos neje hajtsa végre a távollévő iparosnak az üzlet miként való vezetésére adott utasításait.

Tizennégymillió pengő megtakarítás az üzemknél. A főváros takarékosági bizottsága tizennégymillió pengős megtakarítást ért el az üzemknél. A Beszkárt és Autobuszüzem egyesítését és a részvénytársasági forma megszüntetését javasolja.

Amire a mesternek ügyelni kell. A tanoncok beiratásának elmulasztása súlyos következményekkel jár a munkaadóra. Minden iparos ellenőrizze, hogy tanonca tényleg beiratkozott-e a tanonciskolába és a továbbiak folyamán is kísérelje figyelemmel az ellenőrző könyvecskét, mert csakis így lehet a felesleges kellemetlenégeket elkerülni.

Kávéházi festési munkálatok

MAGYAR VIKTOR szobafestő és mázoló m.
Lakás: VIII., Üllői út 50. Műhely: VIII., Üllői út 62.
Telefonhívó: J. 33-2-64.

WARHANEK C.

halkonzervgyára
BUDAPEST, VI., FRANGEPÁN U. 8-10.
Telefon: 921-13 és 921-14.

Az iparos adóterhei. A Baross Szövetség Lapja írja: Az utóbbi hetekben gőzerővel működő adósróf olyan terheket rótt az ország minden polgárára s közöttük a kisiparosra, hogy igazán nagy gondot ad, honnan lehet ezeket az összegeket előteremteni. Érdeklét iparosok összeállították számokban, hogy mit jelent ma az adóterhe? Tegyük fel, hogy egy kisiparos évi tiszta keresetét az adókövető hatóság 1200 pengőben állapítja meg, úgy ez a kisiparos különböző címeken a következő adókat köteles fizetni:

Kereseti adó (1200 P után 5%)	60.— P
Jövedelemadó	12.— P
Közs. betegápolási pótdadó	10.— P
Inségadó	1.80 P
Utadó	1.20 P
Kamarai illeték	2.40 P
Egyházi adó	6.— P
Rokkantellátási adó	2.12 P
Forgalmi adó	240.— P
Összesen	335.52 P

A házadót és ennek járulékait, tekintve, hogy saját házzal az iparosok többsége nem rendelkezik, számításon kívül hagytuk. Eppen így nem szólnak a községi pótdáról sem, amely pedig főként vidéken, sokszor az egész adót megduplázza. Ilyen körülmények között megérthető, ha az iparosság körében nyugtalanság kap lábra a jövőt illetőleg. A lakosság polgári eleme nagy várakozással figyeli a kormány intézkedéseit és szeretné tudni, hogy milyen módon jut a lerongyolódott kisipar és kereskedelem forgatókéhez, kereseti lehetőséghez. — Mit szólnunk ehhez mi, akik a felsoroltakon kívül még 21 féle adót fizetünk!

A ruzst, pudert, arcfestő- és egyéb kendőzőszereket adóztassák meg az ásványvíz helyett. A szikviz és ásványvízipari érdekelttség nagygyűlést tartott a fővárosban és utána küldött-ség kereste fel a kereskedelmi és pénzügyi kormányt. Majd pedig memorandum fordultak az érdekeltségek a 33-as bizottság összes tagjaihoz, melyben kéri, hogy ezt az igazságtalan adótermet, amely az államháztartás szanalásának szempontjából amúgy is jelentéktelen összeget eredményezhet, ejtsék el. Rávilágít a memorandum arra is, hogy az ásványvízzel való kísérletezés ügy Németországban, mint Ausztriában esődöt mondott. Ausztriában pedig csak egy tizede az ásványvízzel adóulunk kontemplált adónak, minthogy ott 1-terenkint 0.4 garas a szikvizadó, nálunk kontemplált 4 fillér helyett. A memorandum megemlíti, hogy ennek az új adónak a bevezetése 2553 kisexistenciát és 30.000 munkást tenne kenyértelessé. Minthogy az érdekelték át vannak hatva attól a tudattól, hogy az államház-

Kürthy Antal műasztalos

IX, Ferenc tér 1. Tel.: J. 40-2-32
Rendelésre készít teljes lakberendezéseket és egyes bútorokat, kávéházak berendezését, valamint ezek restaurálását. Műbútorok állandóan raktáron.

Fuchs László

Tolesva, Tokaj-Hegyaljai bortermelő mintapincészet. BUDAPEST, V., NÁDOR U. 20.
Tel.: Aut. 266-43 és Aut. 180-25.
A legnemesebb „TOKAJI” palackborok!

TÖKÉLETES

Optima
JÁTEKKÁRTYA
GYÁRTJA: HAMBURGER ÉS BIRKHOLOZ
PÁPÍR-ÉRTÉKPAPÍR-ÉRTÉKPAPÍR-TÁRSASÁG
ELŐADÁS ÉS ÉRTÉK
TELEFON 1-902-57, 903-46

tartás szanalása kíván újabb pénzügyi bevételeket, igen szellemesen azt ajánlják a 33-as bizottság tagjainak, hogy vonják fogyasztási adó alá az arekendőzőszereket, a pudert, a ruzst, a különböző testfestőszereket. Ez az

Ha küldönere van szüksége

KÖZPONTI BOYT HIVJON.

Telefon: József 408-72 és József 322-20.

Tejértékesítő és Tejgazdasági r.-t.

Telep és központi iroda:

VIII. THEK ENDRE UCCA 38. Sz.

Szállít: kávéházaknak elsőrendű uradalmi tejet, kitünő vaját, habtejszínt és tejtermékeket.
Telefon: J 302-69, 348-62.

Jány Árpád

sütődéje, Budapest, I. Bors ucca 1. sz.
Telefonszám: Automata 503-35.
Reggel 7 órától kezdve egész napon át:
Friss sütemények és sörstangli különlegességek. Előkelő szállodák és éttermek állandó szállítója.

KÁVÉHÁZI

Weisz Béla Telefon: 215-50

Budapest, VI, Lázár u. 16. (Operánál)

tapéták nagy választékban munka legjobb kivitelben

Hacker és Társa

chinnezüst- és alpakkaárúk

Budapest, VII., Síp-u. 6.

Telefon: József 354-55.

ASZTALOSMUNKÁLATAIT

faredőnyeit, mindennemű napellenzőt lehet jutányos árban beszerezni
KRAMAR IMRE műasztalosüzemében
Budapest, VI. Csengery ucca 63/a
Atalakítások, javítások pontosan eszközöltetnek
Telefon: Automata 171-74. Alapított 1919.

KORONA TEJ R.T.

kiváló minőségű habtejszíne

BUDAPEST, IX, DRÉGELY U. 15

Telefon: J. 331-54, J. 390-04

Parketta díszlet munkálatokat mindenféle formai kivitelben. Új és régi parketta munkálatokat átlag árban vállal

Vissák László

Budapest, VIII., Tisza Kálmán tér 6
Telefonhívó: József 364-52.

Iparművészeti és mechanikai festőüzem

cégtulajdonosok: Volka és Welser
Budapest, VII, Dohány ucca 100. Telefon.
Vállaljuk: Fa-, vas-, kerti, nyári vendéglői bútorok festését és mázolását. — Kávéházak speciális gépekkel való megfestését olaj- vagy vízfesték eljárással. Bőr-, textil-, se-lyem-, üveg- és papírárúk nitrocellulose fényvezését.

Juhász István

szobafestő és mázoló
Budapest, VII. ker., Szövetség ucca 31. sz.
Pestszentlőrinc, Wlassits Gyula ucca
Kávéházak éttermek, stb. művészies festését a legjutányosabb árak mellett vállalom.
Telefon: 424-95.

JÉG szállítását vállalja és kifogástalanul teljesíti

ERZSEBET JÉGGYÁR
RECHNITZER ÉS BRUCKNER cég

Budapest, VII., Hajtsár út 153.

Telefon: Zugló 63-23

Kristály forrásvíz legyen mindennapi italod!

SABOL

a hofehér svábvész egyszeri hintésre pusztít!
SABOL-féle JOKER rovarpermetező a legjobb
 SABOL rovarszaki laboratórium, Német u. 10-12. Tel.: 321-54. Kérje háztartási üzletekben.

ajánlat annál komolyabb megfontolás alá vehető, mert túlnyomórésztben külföldi cikkekre vonatkozik és a belföldi iparnak alig okoz valamelyes sérelmet. Már pedig a mai viszonyok között olyan adóemelés behozása látszik csak rezszenzerűnek, amelynek más odalón nem esik kint az amúgy is túlzott mértékben igénybevett gazdasági rétegek teherviselőképességét.

A Magyar Sütőiparosok Orsz. Központja a hó 19-én és 20-án országos küldöttközgyűlést tart a fővárosi sütőiparpartestület dísztermében. A magyar sütőiparosok országos központja a legnagyobb részletességgel fog az összes sütőipari kérdésekkel foglalkozni. Így tárgyalás alá kerülnek: a bolettaügy és a malomok zár alá vétele, két heti lisztikészlet adómentességének kérdése, Állásfoglalás a strohmann iparüzés ellen, valamint a színleges közkereseti társaságokkal szemben, a sütemény és kenyérserepeltítés, a házalás és faluzás rendezése, a bérűtés eltöltése, a tanonkérdés rendezése. A munkásügyek és az országos közvetítés megoldása, valamint a viszonteladás rendezése. Foglalkozni fog továbbá a nagygyűlés a szervezeti kérdésekkel, valamint állást kíván foglalni a tőzsdébiróság peres illetékesége ellen és az adózatlan liszt háziipari feldolgozásának megállításával. A tisztesség-telen verseny kérdése és a kontárok elnyomásának megszüntetése, valamint az élelmiszeri ipar képviselőit az autonómiákban és a sütőipar képviselőitől a tőzsdétanásban és a liszt-típusbizottságban fog határozatot hozni az országos nagygyűlés.

Külföldi honos iparosok szakvizsgái ügyében a kereskedelmi miniszter döntése szerint, amikor valamely külföldi állampolgárnak szerzett ipari képesítése nem felel meg az itteni szabályoknak, hatóságilag megerősített adatokkal igazolja azonban hogy az általa gyakorlati kívánt ipar külföldön az ott fennálló iparüzés tekintetében viszonyosság áll fenn, az illető a miniszter előzetes engedélye alapján szakvizsgára bocsátható.

Országszerte tiltakozik az iparosság az adófelémlések ellen. Legutóbb Szolnokon népes nagy iparosgyűlés volt Alger Ferenc iparpartestületi elnök vezetésével. A gyűlésen dr. Lipóczy István Társadalombiztosító Intézet kérdéseivel, Fűredy Lajos az adóemelésekkel, dr. Diezicz Alajos az általános kérdésekkel foglalkoztak. A gyűlés rendkívül elkeseredett hangon folyt le és Gulyás Mihály indítványára tiltakozott az adóemelések tervbeveti méretei ellen, valamint sürgette a munkaalkalmak létrehozását. Hozzájárult a gyűlés ahhoz a soproni határozathoz, amely szerint november hó 15-én a fővárosban megtartandó nagy országos demontációs tiltakozáson fejti ki az iparosság sérelmeit.

Az üzletberegvezetést maga a népjóléti minisztérium veszi kezébe addig is, míg az üzletberegvezető bíróságok felállíthatók lesznek.

Az OMKE-ban olvassuk: Az OMKE annak idején nyomban Ernst Sándor népjóléti miniszter hivatalbalétele után konkrét javaslatot terjesztett a népjóléti miniszter úr elé, az üzletberegvezető bíróságok felállításáról és azt kérte a miniszter úrtól, hogy ezt a javaslatot magáévá téve, kezdeményezze az igazságügy-minisztériumnál az üzletberegvezető bíróságok felállítását úgy a fővárosban, mint a vidék azon városaiiban, ahol kár. törvénytörések működnek. A népjóléti miniszter úr akkor kijelentette hogy az OMKE-nak ezt a javaslatát megvalósíthatónak tartja. Ugyanilyen értelmű választ adott a közelmúltban Bródy Ernő orsz. gyűlési képviselőnek egy e tárgyban hozzáintézett interpellációjára a miniszter a képviselőházban.

Az elmúlt napokban az OMKE alkalmat keresett arra, hogy a népjóléti minisztérium illetékes szerve, a lakásügyi kormánybiztoság előtt részletes adatokkal, konkrét esetekkel dokumentálja, milyen elengedhetetlenül szükséges, hogy olyan esetekben, amikor a háziúr a túlzottan magas üzletberegvezetés elől elzárkózik, az üzletberegvezető-intézményes védelemben részesüljenek. Ugyanekkor részletesen kidolgozott javaslatokat nyújtott be az üzletberegvezető bíróságok szervezetére és hatáskörére is.

Udvarhelyi Újúl. a lakásügyek kormánybiztos, a kormánybiztosághoz becsatolt bírói társasával együtt tárgyalta le azokat a javaslatokat, amelyek Horváth István, az OMKE főtitkára, dr. Bródy Ernő országgyűlési képviselővel és dr. Fáy Sándor, a Lakók és Üzletberegvezető Szövetségének képviselőjével együttesen terjesztett elő.

A lakásügyek kormánybiztos kijelentette, hogy addig is, amíg az üzletberegvezető bíróságok felállíthatók lesznek, olyan javaslatot fog a népjóléti miniszter, esetleg a minisztertanács elé terjeszteni, amely módot fog nyújtani arra, hogy a kirívó üzletberegvezetés iránt közvetlenül a népjóléti minisztériumhoz lehessen fordulni. A népjóléti minisztérium hivatásos bírókat delegálna ezen ügyek konkrét kivizsgálására, maga elé idézné a kérelmet előterjesztő üzletberegvezető, valamint annak háziúráit is és ha a mérésükre irányuló kérelmet jogosnak és indokoltnak találja, úgy kormányzati tekintélyvel igyekezne odahatni az illető háziúrdonost, hogy igényeit az üzletberegvezetés szemben megszüntesse.

Udvarhelyi kormánybiztos hangsúlyozta, hogy ez megoldás nem tenné feleslegessé az üzletberegvezető bíróságok felállítását, de a legrövidebb időn belül már módot adna arra, hogy a kormányzat egy tényezőjének egész alatt objektív bírói kogníció alapján meginduljon az üzletberegvezetési akció, amely a háziúrdonostok érdekvédelmének legutóbb olyan kétéves díszeséggel és még kevesebb konkrét eredménnyel zárult.

Mi a magunk részéről ezt a megoldást, addig is, míg az üzletberegvezető bíróságok felállíthatók lesznek, elégtellessé üdvözlőnk és ha az egyeztetés munkáját maga a népjóléti miniszter vállalja, úgy komoly eredményeket is várunk tőle. A fontos csak az, hogy most már minél hamarabb valósulhasson meg Udvarhelyi kormánybiztos célirányos javaslata.

Németország. A God Templar-rend Berlinben nagygyűlést rendezett, amelyen dr. Strecker tanár nyíltan beismeri, hogy az absztinens és a mérsékelt szeszivóknak egyesülése nem járt azzal a kívánt eredménnyel, hogy az absztinens táborba gyűjtse a mérsékeltet, sőt, az anti-alkoholisták gyengülésére vezetett. Az absztinens belső egysége — úgy látszik — megbomlott és ezért híveiket a kifelé való egyöntetű fellépésre, állásfoglalásra buzdítja csak. Az absztinens tábor tagjainak számbeli növekedése is csak első pillanatra szembetűnő, mert ezen új tagok zöme az ifjúság köréből, gyermekékből kerül ki.

A Népszövetség és az alkoholkérdés. A finn kormány felkérte a Népszövetséget, hogy az alkoholkérdés tanulmányozását vegye fel programjába. A beadványhoz Svédország, Belgium, Lengyelország, Dánia és Csehszlovákia is csatlakozott. A Népszövetség 1927 szeptemberében tárgyalta az ügyet, amidőn Franciaország kiküldöttje, Loucheur, a leghevesebben ellenézte, hogy a Népszövetség alkohollmissziót állítson fel, aminek burkolt célja nyilvánvalóan a világprohibíció bevezetése. A finn és a francia delegátusok tárgyalásai alapján kompromisszum jött létre, melyet a Népszövetség 1928 szeptemberében tárgyalta meg, biztatta az egészségügyi bizottságot, hogy gyűjtse össze az alkoholizmusról vonatkozó statisztikai adatokat, de ez nem vonatkozhatik a borra, sörre és mustra. A gazdasági komisszió megbízást kapott az alkoholszempésztés vizsgálására, de semmit sem akart tudni a szeszszempésztés ellen való nemzetközi egyezmények bevezetéséről. Az egészségügyi bizottság a következő pontokra vonatkozó adatok összegyűjtését határozta el: az alkohol és a balcsenek, a tuberkulózis a skandináv államokban, a delírrium tremens esetei a skandináv államokban, az egyes államokban létesített törvénykezési és adminisztratív intézkedéseket az alkoholfogyasztás kontrollálásával kapcsolatban. Az anti-alkoholisták igen elégedettek az egészségügyi bizottságnak az alkoholkérdésben tanúsított állásfoglalásával.

A bor és sör a berni egészségügyi kiállítás. A most megtartott berni egészségügyi kiállításnak, amint a svájci prohibícióellenes szervezettől a Libertas egyesület értesül, két szenzációja van. Ugyanis a szesz italok közül a borkak és sörök külön pavilonja volt, amint a Berner Tagblatt vonatkozó száma megjegyzi, a szesz egy ilyen kiállításról nem is hiányozhatik, mert a legrégibb élvezeti cikk, sok híve van és így egy modern egészségügyi kiállítás is kell, hogy ezt kellőképpen méltányolja. Az alkohol tudományos jelentőségéről számos kiállított táblázatot tanuskodik, amelyek neves tudósoktól származnak. Amint a lap megjegyzi, az alkoholnak valóban a véredényrendszer működését elősegítő hatása van, amelyet a legújabb orvosi tudomány is elismer és megfelelő adagolásban előír. Ugyanez áll különösen a borkak az emésztést elősegítő előnyös hatására. A sörpavillon különösen imponáns volt és nagy érdeklődésre tettek szert azok a táblázatok, amelyek a sör higiénikus előállítását ábrázolták. A falakon szintén kimutatások voltak láthatók a sör összetételéről

és jelentőségéről. Mindentől egy lépésre az anti-alkoholisták pavillonja volt felállítva, mely az absztinens nagy bosszúságára nem túl nagy érdeklődést váltott ki.

Az északi prohibícióellenes konferencia. A finn sajtónak az idei nyár folyamán gyakran nyílt alkalmá a prohibíció kérdésével foglalkozni, mert a nyár folyamán Helsingforsban egymást érték a prohibícióellenes értekezletek. Ezen Finnország, Dánia, Svédország és Norvégia legkiválóbb szakemberei és államférfiai vettek részt. Nagy érdeklődéssel hallgatták a négy egyesület elnökének jelentését a szeszitalokkal kapcsolatos törvényrendelkezésekről és a prohibíció eleni kiindulási országairól. Ezután különböző, az államgazdaságnak a prohibícióval kapcsolatos kérdéseiről hangzottak el előadások. Ugy az előadásokat, mint a jelentéseket élénk vita követte, a finn törvényhozásnak az alkohollal kapcsolatos a jövőben követendő irányelveit illetőleg. A delegátusok szerint mindenképpen arra kell törekedni, hogy az ezidőszent óriási mértékben zúzott szeszszempésztést meggátolják. Számos példány esetelték a prohibíció szörnyű következményeit és a részegség óriási elterjedtségét, különösen fiatalok körében. A konferenciával kapcsolatos határozatot tettek közzé, amelyben kijelentik a legutóbb lezajlott anti-alkoholista nagygyűlésen elhangzott kijelentésekre, hogy a prohibicionisták az alkoholltalomat most már öncélnak tekintik, ahelyett, hogy a józanság elérésére való eszközt lássák benne. A konferencia kiáltvánnyal fordult az északi

Wagner György

Kávéházi evőeszközök javítását vállalja
 ezüstműves
 BUDAPEST, IV., VERES PALNE UCCA 9

KLOSEV, F. VI. Gömb u. 44a. Tel.: 90-0-66

felvonógyár

Használjon kávéházában garderober felvonót. Kérjen árajánlatot.

Csuszti Sándor

csillárgyár VIII. Rökk Szilárd ucca 14.
 Telefon: J. 358-97.

Mindenemű kávéházi csillárok modern kivitelben. Rádió. Allómpák. Falikarok.

Pálpusztai sajt. Heller doboz emmenthali, Derby sajt

kávéházakban nélkülözhetetlen

Mindenfajta **tésztaáru** legprímabb minőségben

ERIKA Tésztaárugyár

IX. Thaly Kálman ucca 18. sz. Telefon: J. 37-6-24.
 Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt. szállítója.

Fried Zsigmond és Fia

kávéházi és vendéglői berendezők

VII. Király u. 40. Telefon: 291-34.

Billiárdok, kávéházi márvány-, étertermi- és kerti asztalok. Székek. Alpaka-porcellán- és hitelesített üvegáruk fentiek kölcsönzése. Költségvetés díjtalan.

államok kormányaihoz, hogy a jövőben az alkohollal kapcsolatos törvénybeli intézkedéseket a személyes szabadság jegyében és a polgárok felelősségérzetére támaszkodva szabják meg. Az sem helyeselhető, ha a községeknek túlnagy mértékben engednek beleszólást az italmérési ügyekbe, mert így helyi prohibíciós körzetek kialakulását segítik elő. Különösen Norvégiában túlzott méretű ez a községi hatalom, amelynek már eddig is mindenféle káros következménye nyilvánult meg.

Minden kávé tartson üzletében Zwack-féle Unicumot és liköröket, mert azt állandóan keresik és fogyasztják. Az Unicum eredeti palackból mérendő, mert a vevő így látja, hogy csakugyan eredeti árut kap.

Zwack-likörgyár saját gyártmányú Vermouth ürmös ceemegeborot készít. Ez az áru egészen elsőrangú, magyar áru. Ára szabadon kimérve 1.80 P és 7 del zárt palackban szintén 1.80 P.

Felkérjük a t. kávé urakat, hogy mielőtt alpacát, porcellánt, üvegárut, billiárdasztalokat, kávéházi asztalokat és székeket vásárolnak, hívják fel ajánlattételre Fried Zsigmond és Fia céget VI., Király utca 40. T: 291-34.

A hitel alapja

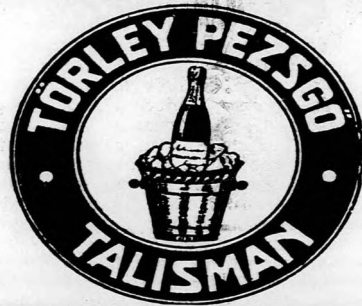
Gróf Széchenyi István a több mint száz évvel ezelőtt megírt „Hitel” című, korszakalkotó munkájában a következőket írta:

„A Hitel védangyala pedig fényes nap sugarára a „publicitas” — a nyilvánosság.” Széchenyi e szép szavaiból kiindulva, dr. Radványi László, Az Üzlet szerkesztője, most megjelent „A hitel alapja” című munkájában azt fejtegeti, hogy Széchenyi, a lángelkű író, tudat alatt, a hitelnek a sajtó nyilvánosságával való alátámasztását jósolta meg. Dr. Radványi tanulmánya, évekig tartott, fáradságos adagyűjtő munka eredményeként, ismerteti a világ azon számos sajtótermékeit, melyek jelenleg a hatóságok, bíróságok, közjegyek stb. azon adatait közlik, amikből az egyesek fizetőképességére és fizetőkészségére következtetni lehet. Rámutat például arra, hogy Belgiumban már 1851 óta a kereskedelmi törvény módját ad ar-

ra, hogy a váltóóvásokról a belga bíróságoknál vezetett nyilvántartás alapján, a sajtó rendszeres közlésekkel szolgálhat. Hasonló közlések jelennek meg Olaszországban, Észtországban, Finnországban, Lettországban, Svédországban, Romániában, Egyiptomban. Rengeteg hasonló, eddig mástól fel nem dolgozott adatot közöl a könyv. A szerző a megelőző hitelvédelemnek a sajtó útján való kiépítését, a hitel alapjának a sajtó nyilvánosságát útján való megerősítését, s sürgeti. Munkájához dr. Eber Antal, a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnöke, írt előszót, melyben megerősíti a szerzőnek azt az álláspontját, hogy a megelőző hitelvédelemnek a sajtó útján való ápolása nemcsak a hitelező érdekeit szolgálja, hanem a jóhiszemű, a fizetni akaró adósnak az érdekeit is. Ha a hitelező világosan lát, s ennél fogva kockázata le van esőkenve, úgy az, aki hitelre szorul, ehhez, elfogadható és gazdaságilag elviselhető feltételek mellett, az eddignél nagyobb mértékben tud hozzájutni. A rendkívül érdekes és tanulságos, szemléltető ábrákkal kísért könyv a Grill-féle Könyvkereskedés Rt. bizománya, s ára 5 pengő.

A. MALÁTA-PEZSGÓ-SÖR
HOGYHA MINDIG ISSZA EGÉSZSÉGÉTS PÉNZE
EGYRÉSZÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KÖBANYÁN.

Gyümölcs- és zöldségüzem

központi iroda és raktárak: **Lövőház ucca 22.**
Naponta elsőrendű friss gyümölcsök, vaj, tojás, tejtermékek. Vágott, tisztított baromfi. Tel.: 57-1-42.
Rendeléseket autóinkon azonnal szállítjuk.

Ifj. Grünwald Mór

Budapest, IV., Ferenc József rakp. 6. Tel. A.: 843-39

Szállodái, vendéglői és kávéházi üveg és porcellán

Budapesti

Központi Általános Tejcsarnok Részv.-Társ. VII., Rottenbiller ucca 31.

A főváros kávéháza, szállodái és kávé-
méréseinek szállítója. Tojás-osztály.

Telefon: J. 462-63, 462-64, 462-65, 323-07, 338-91
346-68, 350-16. Sürgőnycim: „Köztejt Budapest”

Állandóan dunántúli lámpázott és teatojás

WILHELM JÓZSEF

tojásnagykereskedő.

Bnóst. I. Márvány u. 44. Telhívó: Aut. 536-78.

**Érzékeny
fájós
lábakra**

készíték orvosok által elismert új találmányú
gyógycipőket, lúdtalp, fagyás, izzadás, tyúkszem,
börkeményedések ellen, garancia mellett a leg-
újabb fazonban és színben 30 pengőtől. NYÁR
gyógycipész, Szondi ucca 25. Gyógycipők egyedüli
készítője. Címet kérem megőrizni. Kérjen ismer-
tetőt.

Kávésoknak és alkalmazottjainak ingyen
lábátvilágítás.

A legkivalóbb Szent István
sörkülönlegesség

Porter sör

a Polgári Serfözde gyártmánya

TEÁBÓL

kávé csak a leg-
primább
minőségeket
használja és a tea
beszerzésénél
ügyeljen arra,
hogy teája
friss termésű
legyen.

Szerezze be
szükségletét a

Budapesti Kávésok Áruforgalmi Részvénytársasága

garantáltan kipróbált
ezidei termésű, kitűnő,
zamatos

**Imperial-, Royal-,
Lipton-, és egyéb finom
teakeveréseiből.**

SIDOL

fém-,
ablak-
és

márványtisztításra a legalkalmasabb!

Götzl Lipót „SIDOL” vegyitermékek gyára R.-T.
Telefon: Z. 96-6-86 és 9C-8-27.

Figyeljünk! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak való-
diédára. — Óvakodjunk az utánzásoktól.

Magyar Játékkártyagyár R.-T.

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller ucca 17.

Telefon: J. 310-63, J. 453-71.

Alapítva 1824.

